

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 999

van **KOEN DANIËLS**

datum: 18 september 2023

aan **HILDE CREVITS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Naadloos Flexibele Trajecten (NAFT) - Evaluatie

Om schooluitval en vroegtijdig schoolverlaten in het secundair onderwijs tegen te gaan, zijn de Naadloos Flexibele Trajecten uitgewerkt. De trajecten zijn bedoeld voor leerlingen, (klas)groepen, leerkrachten, teams en/of scholen. De organisatoren van de NAFT-trajecten worden erkend door het agentschap Opgroeien en zijn onderworpen aan de welzijnswetgeving voor het eigen personeel en de bezoekers met uitzondering van de organisaties die middelen ontvangen van lokale overheden of andere subsidiegevers.

De NAFT-trajecten bevinden zich met andere woorden op de snijlijn tussen Onderwijs en Welzijn. Om de verantwoordelijkheden duidelijk te maken, behoren de NAFT-trajecten tot het welzijnsdomein aangezien ze de afgelopen jaren overgedragen zijn naar het welzijnsdomein.

Bovendien ligt de verantwoordelijkheid van het kwaliteitstoezicht bij het agentschap Opgroeien. Zo moeten de NAFT-aanbieders elk jaar aan het agentschap Opgroeien rapporteren over de inspanningen die ze leveren om kwaliteitsvol werk te leveren via het kwaliteitsverslag. Bijkomend monitort het agentschap Opgroeien alle trajecten die worden geregistreerd in Binc en engageren ze zich om periodiek bijkomende informatie te verzamelen die inzicht kan geven in de werking van NAFT en de tendensen in het kader van de evaluatie. Dat doen ze zowel voor de NAFT-aanbieders zelf als voor andere actoren op het terrein en de overheid

1. Hoe staat het met de evaluatie van de NAFT-trajecten die overgedragen werden naar Welzijn? Wat wordt er gedaan met de verslagen die de NAFT-aanbieders elk jaar moeten uitbrengen?
2. Wat gebeurt er met NAFT-aanbieders die het jaarlijks verslag niet binnenbrengen? Hoe wordt daarmee omgegaan?
3. Met welke frequentie en op welke manier zullen de NAFT-trajecten in de toekomst geëvalueerd worden?
4. In het kader van de uitrol van duaal leren in het secundair onderwijs wordt gekeken naar de NAFT-trajecten.

Op welke manier werkt het agentschap Opgroeien daaraan mee om te streven naar een flexibele aanpak voor de leerlingen die in die trajecten zitten?

5. Kan de minister een overzicht geven van het aantal NAFT-zorgverstrekkers die actief zijn sinds de overgang van het beleidsdomein Onderwijs naar Welzijn?
 - a) Hoeveel van die zorgverstrekkers waren al aan de slag onder de bevoegdheid van Onderwijs?
 - b) Hoeveel zorgverstrekkers zijn gestopt na de overgang van Onderwijs naar Welzijn? Wat zijn de redenen daarvoor?

6. Kan de minister een overzicht geven van het aantal trajecten die opgestart zijn sinds de overgang van het beleidsdomein Onderwijs naar Welzijn?
 - a) Hoeveel van die trajecten lopen op dit moment nog?
 - b) Hoeveel van die trajecten worden aanzien als succesvol? Wat is de reden daarvoor?
 - c) Hoeveel van die trajecten worden aanzien als niet-succesvol? Wat is de reden daarvoor?
 - d) Hoe evalueert de minister bovenstaande cijfers?

HILDE CREVITS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN,
VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

ANTWOORD

op vraag nr. 999 van 18 september 2023

van **KOEN DANIËLS**

1. De erkende NAFT-aanbieders moeten elk jaar tegen 1 juni het kwaliteitsverslag van het voorgaande jaar bezorgen aan het agentschap Opgroeien. Opvallende vaststellingen in de verslagen worden meegenomen in verder overleg of in toekomstige beleidsvoering.

Naast de kwaliteitsverslagen is er ook het registratiesysteem Binc waarin alle voorzieningen binnen de jeugdhulp, en dus ook de NAFT-aanbieders, moeten registreren. Aan de hand van de gegevens in Binc wordt een rapport gemaakt waar de cijfergegevens op Vlaams niveau worden weergegeven en becommentarieerd. Het rapport van 2022 is momenteel in voorbereiding.

2. Het indienen van het kwaliteitsverslag zoals hierboven vermeld is een erkenningsvoorwaarde. Ingeval een aanbieder tegen de uiterste datum geen verslag indient, wordt een reminder gestuurd. Over het algemeen zijn hier geen problemen mee.
3. Naast de jaarlijkse kwaliteitsverslagen en de cijfergegevens uit Binc vindt vier keer per jaar een sectoroverleg plaats van het Agentschap Opgroeien met alle NAFT-aanbieders. Het jaarrapport wordt gemaakt met een vertegenwoordiging van NAFT-aanbieders en Opgroeien, de NAFT-aanbieders organiseren in kleine groepen overleggen rond bepaalde thema's waarover teruggekoppeld wordt op het sectoroverleg. Daarnaast is er een jaarlijkse NAFT-dag. Er is ook overleg met een NAFT-afvaardiging, Opgroeien en de koepels van CLB, Onderwijs en pedagogische begeleidingsdienst. De NAFT-aanbieders maken deel uit van regionale netwerken rond schooluitval, waar ook afstemming gebeurt met de betrokken stakeholders. Met de NAFT-aanbieders, de onderwijs- en zorginspectie en Opgroeien werd een referentiekader voor een kwaliteitsvolle NAFT uitgewerkt; op basis van dit referentiekader ontwikkelden de inspectiediensten een inspectie-instrument op basis waarvan momenteel inspecties worden uitgevoerd. In een tijdspanne van 5 jaar zullen alle NAFT-aanbieders hierdoor geïnspecteerd zijn.
4. NAFT-trajecten richten zich naar leerlingen uit het secundair onderwijs. Aangezien duaal leren hieronder valt kunnen ook leerlingen uit deze richting door een CLB aangemeld worden voor een NAFT-traject. De concrete inhoud van elk NAFT-traject wordt uitgewerkt op een rondetafelbespreking waar naast de jongere en de NAFT-aanbieder alle betrokkenen (CLB, school, ouders, ...) worden uitgenodigd. Ingeval er voor leerlingen uit duaal leren specifieke acties, noden of een bepaalde aanpak nodig zijn zal dit op een rondetafelbespreking afgesproken worden.
5. Er zijn momenteel 19 NAFT-organisaties erkend door Opgroeien.
 - a) Alle huidige NAFT-aanbieders kregen hun erkenning op basis van het feit dat ze eerder operationeel waren als aanbieder van time-outprojecten onderwijs-welzijn, aanbieder van persoonlijke ontwikkelingstrajecten (POT) of aanbieder van voortrajecten. Dus alle NAFT-aanbieders waren in het verleden operationeel onder de bevoegdheid van Onderwijs en deels ook van Welzijn.

- b) Na de inkanteling van POT en voortrajecten in NAFT waren er 20 erkende NAFT-organisaties. In de regio Antwerpen besliste een NAFT-aanbieder later om zijn erkenning over te hevelen naar een andere NAFT-aanbieder. De reden was dat deze organisatie zich wilde concentreren op haar kernactiviteit, die zich meer situeert op het vlak van arbeid en tewerkstelling.
- 6.
- a) De NAFT-aanbieders zijn erkend om op jaarbasis tot 4000 trajecten te realiseren. In 2021 werden effectief 3919 trajecten opgestart, in 2022 3945.
 - b) De definiëring van een succesvol traject is niet zo eenduidig te bepalen. Voorop blijft de betrachting om de leerling terug te laten aansluiten bij zijn lopend schooltraject (studierichting, klas/leerjaar, school). Maar soms is het aangewezen om het schooltraject toch bij te sturen. In het registratiesysteem Binc wordt geregistreerd of de doelstellingen (die bepaald werden op een rondetafelbespreking, zie hoger) al dan niet worden behaald. De cijfers van 2021 en 2022 laten zien dat in ongeveer 69% van de afgesloten trajecten ze volledig of grotendeels behaald zijn. Het niet behalen van de doelstellingen wil ook niet zeggen dat er geen resultaat is: NAFT-aanbieders worden soms geconfronteerd met jongeren die zich in erg problematische situaties bevinden en voor wie intensieve hulpverlening aangewezen is om hen terug op de rails te krijgen. In dergelijke gevallen worden de oorspronkelijke doelstellingen niet behaald, maar bijgestuurd bijvoorbeeld door een proces in gang gezet te zetten waarbij de jongeren toegeleid worden naar het juiste hulpaanbod.
 - c) Zie onder punt 6b. In de meest extreme gevallen haken jongeren soms af en zijn ze ondanks de aanklampendheid van de NAFT-aanbieder niet meer bereikbaar of bereid om hun traject verder te zetten.
 - d) Gelet op de soms moeilijke doelgroep kunnen de behaalde resultaten als eerder positief worden beschouwd. Het blijft uiteraard de bedoeling om voortdurend met alle betrokkenen te zoeken naar de oorzaken van bijvoorbeeld uitval en afhaken en te bekijken of en hoe het aanbod hierop kan bijgestuurd worden. Tegelijkertijd kan er ook gewerkt worden rond meer preventie.